

HƯỚNG DẪN VÀ ĐÁP ÁN CHẤM
ĐỀ THI CHỌN HSG LỚP 9 THCS - NĂM HỌC 2015 - 2016
Môn: Lịch sử

Khóa ngày 23 tháng 3 năm 2016

Hướng dẫn chấm gồm có 03 trang

I. TÓM LƯỢC NỘI DUNG VÀ CÁCH TÍNH ĐIỂM

Nội dung	Điểm
Câu 1. <i>Vì sao sau Chiến tranh thế giới thứ hai, các nước Tây Âu có xu hướng liên kết kinh tế với nhau? Biểu hiện của sự liên kết đó?</i>	2,5
Sau Chiến tranh thế giới thứ hai, nhất là từ năm 1950 khi nền kinh tế các nước Tây Âu được khôi phục, một xu hướng ngày càng nổi bật là sự liên kết kinh tế giữa các nước trong khu vực. Vì: + Sáu nước Tây Âu đều có chung một nền văn minh, một nền kinh tế không cách biệt nhau lắm và từ lâu đã có liên hệ mật thiết với nhau. + Sự hợp tác là hết sức cần thiết nhằm mở rộng thị trường, giúp các nước Tây Âu tin cậy nhau về chính trị, khắc phục những nghi kỵ, chia rẽ đã xảy ra trong lịch sử. + Từ năm 1950, nền kinh tế phát triển với tốc độ nhanh, các nước Tây Âu muốn thoát dần khỏi sự lệ thuộc vào Mỹ. Từng nước riêng lẻ không thể cạnh tranh với Mỹ, do đó cần phải liên kết để tăng khả năng cạnh tranh. - Biểu hiện: + Tháng 4/1951, thành lập “Cộng đồng than - thép châu Âu” (ECSC) gồm sáu nước Pháp, CHLB Đức, I-ta-li-a, Bỉ, Hà Lan, Luc-xăm-bua. + Tháng 3/1957, thành lập “Cộng đồng năng lượng nguyên tử châu Âu” (EURATOM) và “Cộng đồng kinh tế châu Âu” (EEC). + Tháng 7/1967, ba cộng đồng trên sáp nhập với nhau thành Cộng đồng châu Âu (EC). + Tháng 12/1991, kí Hiệp ước Maxtrích, Hiệp ước có hiệu lực từ ngày 01/01/1993, Cộng đồng châu Âu đổi tên thành Liên minh châu Âu (EU). + Tới nay, Liên minh châu Âu là liên minh kinh tế-chính trị lớn nhất thế giới, có tổ chức chặt chẽ nhất và trở thành một trong ba trung tâm kinh tế thế giới.	0,5 0,25 0,5 0,25 0,25 0,25 0,25
Câu 2. <i>Những nét chính về hoạt động cứu nước của Nguyễn Ái Quốc từ năm 1917 đến năm 1923. Con đường cứu nước mà Người đã tìm ra cho dân tộc ta là gì? Ý nghĩa của sự lựa chọn đó.</i>	1,5
Những nét chính về hoạt động cứu nước của Nguyễn Ái Quốc từ năm 1917 đến năm 1923: + Năm 1917, Nguyễn Ái Quốc trở lại Pháp, gia nhập Đảng xã hội Pháp. + Ngày 18/6/1919, Người lấy tên là Nguyễn Ái Quốc gửi bản yêu sách của nhân dân An Nam đến Hội nghị Vécxai đòi Chính phủ Pháp thừa nhận các quyền tự do, dân chủ, quyền bình đẳng và quyền tự quyết của dân tộc Việt Nam. + Tháng 7/1920, đọc bản <i>Sơ thảo lần thứ nhất những luận cương về vấn đề dân tộc và thuộc địa</i> của Lênin.	0,75
+ Tháng 12/1920, tham dự Đại hội Tua của Đảng Xã hội Pháp. Người đã đứng về phía đa số đại biểu bỏ phiếu tán thành việc gia nhập Quốc tế Cộng sản và tham	

gia thành lập Đảng Cộng sản Pháp. + Năm 1921, thành lập Hội liên hiệp thuộc địa ở Pari. + Tháng 6/1923, Nguyễn Ái Quốc rời Pháp sang Liên Xô dự Hội nghị Quốc tế Nông dân và Đại hội lần thứ V Quốc tế Cộng sản (1924). - Con đường cứu nước mà Người đã tìm ra cho dân tộc ta là con đường cách mạng vô sản.	0,25
- Ý nghĩa: Sau khi đọc bản <i>Sơ thảo lần thứ nhất những luận cương về các vấn đề dân tộc và vấn đề thuộc địa</i> của Lênin (7 - 1920), Nguyễn Ái Quốc quyết định lựa chọn con đường giải phóng dân tộc theo khuynh hướng cách mạng vô sản. Sự kiện này đánh dấu Nguyễn Ái Quốc đã tìm ra con đường cứu nước cho dân tộc Việt Nam, giải quyết cuộc khủng hoảng về con đường giải phóng dân tộc của nhân dân Việt Nam...	0,5
Câu 3. Từ sự kiện Nhật đảo chính Pháp (09/3/1945), hãy chứng minh sự lãnh đạo kịp thời, đúng đắn của Đảng Cộng sản Đông Dương đối với cách mạng Việt Nam.	2,0
- Đêm 09/3/1945, Nhật đảo chính Pháp, độc chiếm Đông Dương. Chúng tăng cường vơ vét, bóc lột tiền của của nhân dân ta và đàn áp dã man những người cách mạng.	0,25
- Đang lúc Nhật đảo chính Pháp, Ban Thường vụ Trung ương Đảng họp (tại Đình Bảng - Từ Sơn - Bắc Ninh). Ngày 12/3/1945 Ban Thường vụ Trung ương Đảng ra chỉ thị “Nhật – Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta”	0,5
- Bản chỉ thị chỉ rõ: Cuộc đảo chính đã tạo nên sự khủng hoảng chính trị sâu sắc, nhưng những điều kiện tổng khởi nghĩa chưa chín muồi. Phát xít Nhật trở thành kẻ thù chính của nhân dân Đông Dương. Khẩu hiệu “Đánh đuổi Pháp – Nhật” được thay bằng khẩu hiệu “Đánh đuổi phát xít Nhật”.	0,5
- Hình thức đấu tranh được xác định là từ bất hợp tác, bãi công, bãi thị đến biểu tình, thị uy, vũ trang du kích và sẵn sàng chuyển qua hình thức tổng khởi nghĩa khi có điều kiện.	0,5
- Hội nghị quyết định phát động một cao trào “Kháng Nhật, cứu nước” mạnh mẽ làm tiền đề cho cuộc tổng khởi nghĩa.	0,25
Câu 4. Vì sao đầu tháng 12/1953, Bộ chính trị Trung ương Đảng quyết định mở chiến dịch Điện Biên Phủ?	2,0
Đầu tháng 12/1953, Bộ chính trị Trung ương Đảng quyết định mở chiến dịch Điện Biên Phủ vì:	
- Điện Biên Phủ là một thung lũng rộng lớn nằm ở phía Tây rừng núi Tây Bắc, gần biên giới Việt - Lào, có vị trí chiến lược then chốt ở Đông Dương và cả Đông Nam Á.	0,25
- Về phía Pháp:	
+ Với sự giúp sức của Mỹ, Pháp xây dựng Điện Biên Phủ thành tập đoàn cứ điểm mạnh nhất Đông Dương.	0,25
+ Âm mưu nhằm thu hút chủ lực của Việt Minh đến đó để tiêu diệt.	0,25
+ Nếu địch giữ được Điện Biên Phủ, chúng sẽ khống chế toàn bộ rừng núi phía bắc Đông Dương và cứu nguy cho kế hoạch Nava.	0,25
+ Trong tính toán của Pháp, ta không có khả năng tiến hành một chiến dịch quân sự lớn ở Điện Biên Phủ vì khả năng tiếp tế hậu cần không đảm bảo.	0,25
- Về phía ta:	
+ Ta thấy được bên cạnh điểm mạnh, tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ có	0,25

những chỗ yếu cơ bản: bị động chiến lược, nằm sâu giữa rừng núi Tây Bắc, chỉ tiếp tế bằng đường hàng không, dễ bị bao vây, cô lập...	
+ Nếu tiêu diệt tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ thì ta mới giành thắng lợi quyết định, đập tan kế hoạch Nava, làm xoay chuyển cục diện chiến tranh, tạo điều kiện thuận lợi để đấu tranh ngoại giao.	025
Trên cơ sở phân tích toàn diện, tháng 12/1953, Bộ Chính trị quyết định mở chiến dịch Điện Biên Phủ nhằm tiêu diệt lực lượng địch giải phóng vùng Tây Bắc, tạo điều kiện giải phóng Bắc Lào.	0,25
Câu 5. So sánh âm mưu, thủ đoạn của Mỹ ở miền Nam Việt Nam trong chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” (1961-1965) và “Chiến tranh cục bộ” (1965-1968).	2,0
*Giống nhau: - Sử dụng vai trò của chính quyền và quân đội Sài Gòn dưới sự chỉ huy của cố vấn Mỹ, trang bị bằng vũ khí, phương tiện chiến tranh và viện trợ kinh tế của Mỹ nhằm đàn áp phong trào cách mạng của nhân dân ta.	0,5
- Nhằm biến miền Nam Việt Nam thành thuộc địa kiểu mới và căn cứ quân sự của Mỹ, làm bàn đạp tấn công miền Bắc, dùng miền Nam là nơi thí điểm các chiến lược chiến tranh thực dân mới.	0,5
*Khác nhau: - Âm mưu: + Chiến lược “Chiến tranh đặc biệt”: Mỹ sử dụng quân đội Sài Gòn, dưới sự chỉ huy của cố vấn Mỹ nhằm đàn áp phong trào cách mạng và nhân dân ta. Thực chất là “dùng người Việt đánh người Việt”.	0,25
+ Chiến lược Chiến tranh cục bộ: sử dụng quân đội Mỹ, quân đồng minh và quân đội Sài Gòn để đàn áp phong trào cách mạng và nhân dân ta.	0,25
- Thủ đoạn: + Chiến lược “Chiến tranh đặc biệt”: Mỹ dùng quân đội Sài Gòn mở các cuộc hành quân tiêu diệt lực lượng cách mạng. Tăng cường dồn dân lập ấp chiến lược ...	0,25
+ Chiến lược Chiến tranh cục bộ: sử dụng sức mạnh của quân đội Mỹ, quân đồng minh và quân đội Sài Gòn mở các cuộc hành quân “tìm diệt” và “bình định” vào vùng “Đất thánh Việt cộng”. Đồng thời tiến hành chiến tranh bằng không quân và hải quân phá hoại miền Bắc.	0,25

II. MỘT SỐ ĐIỂM LƯU Ý KHI CHẤM

1. Hướng dẫn chấm chỉ nêu những yêu cầu cơ bản về nội dung. Thí sinh có thể trình bày chi tiết nhưng phải đảm bảo tính chính xác và logic... Giám khảo căn cứ vào từng mức độ để cho điểm. Phần trong ngoặc đơn thí sinh không nhất thiết phải trình bày.

2. Điểm lẻ toàn bài tính đến 0,25 điểm.

..... **Hết**